

KARTA KURSU

Nazwa	Zarządzanie kryzysowe w NATO i UE		
Nazwa w j. ang.	Crisis management in NATO and the EU		
Kod		Punktacja ECTS*	3
Koordynator	dr Jarosław Indyk		

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom niezbędnej wiedzy związanej ze funkcjonowaniem państw UE/NATO podczas zarządzania sytuacjami kryzysowym w obszarze państw członkowskich i na obszarze UE/NATO. Ponadto, kurs ma na celu rozwinięcie u studentów umiejętności rozróżnienia specyfiki organizacyjnej i zadaniowej w systemach zarządzania kryzysowego państw członkowskich NATO.

Warunki wstępne

Wiedza	- podstawowa wiedza z zakresu stosunków międzynarodowych - specjalistyczna wiedza zakresu reagowania kryzysowego
Umiejętności	- umiejętność posługiwania się podstawową terminologią; - umiejętność samodzielnej i grupowej pracy; - umiejętność szukania i korzystania ze źródeł; - umiejętność prezentacji wiedzy
Kursy	-

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	Zna i rozumie mechanizmy zarządzania i podejmowania decyzji w NATO i UE w zakresie zarządzania kryzysowego	K_W11
	Zna i rozumie zasady działania NATO i UE w dziedzinie zarządzania kryzysowego	K_W14
	Zna i rozumie strategię i koncepcje zarządzania kryzysowego realizowanego przez NATO i UE	K_W16

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Potrafi analizować wyzwania i zagrożenia warunkujące proces zarządzania kryzysowego NATO i UE	K_U08
	Potrafi ocenić relacje pomiędzy bezpieczeństwem narodowym i regionalnym i globalnym	K_U13
	Potrafi krytycznie ocenić działania podejmowane w sferze zarządzania kryzysowego NATO i UE	K_U15

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Jest gotów do prezentowania własnej opinii w debatach publicznych o tematyce z zakresu zarządzania kryzysowego UE	K_K07

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A	K	L	S	P	E			
Liczba godzin	15		15							

--	--	--	--	--	--	--	--

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład oraz audytoria prowadzone w formie pracy własnej studentów

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W04	X					X	X	X	X				
W08	X					X	X	X	X				
W11	X					X	X	X	X				
U06						X		X	X				
U11						X		X	X				
U13						X		X	X				
K01						X		X	X	X			
K03						X		X	X	X			
K06						X		X	X	X			

Kryteria oceny

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Systemy zarządzania w sytuacjach kryzysowych w państwach UE / NATO (analiza porównawcza) - standardy przejęte przez NATO, analiza porównawcza rozwiązań wybranych państw do standardów NATO (USA, Kanada, Hiszpania, Szwecja, Niemcy, Polska).
2. Podstawowe zasady zarządzania kryzysowego NATO / UE - zasada prymatu terytorialnego, zasada powszechności, zasada oddzielenia systemu gotowości cywilnej od systemu gotowości militarnej.
3. Zakresy regulacji prawnej i struktura ustaw z obszaru zarządzania kryzysowego wybranych państw UE / NATO - konstytucyjne i prawne uregulowanie funkcjonowania systemów gotowości cywilnej i

- ZK, analiza ustaw z obszaru ZK wybranych państw NATO.
4. Zasady finansowania systemów zarządzania kryzysowego wybranych krajów NATO / UE - zasady finansowania gotowości cywilnej w wybranych państwach UE / NATO, zasady finansowania zadań ZK wybranych państw UE / NATO.
  5. Komponenty Systemu Reagowania Kryzysowego NATO - składowe i ogólne zadania komponentu militarnego, składowe i ogólne zadania komponentu niemilitarnego, dyskusja tematyczna, referaty, prezentacje.
  6. Środki reagowania kryzysowego w NATO - środki reagowania na poziomie krajowym (państw członkowskich), środki reagowania na poziomie ponadkrajowym (układu), dyskusja tematyczna, referaty, prezentacje.
  7. Stopnie alarmowe - ustalenia prawne regulujące funkcjonowanie systemu alarmowania w NATO, funkcjonowanie systemu alarmowania i powiadamiania w NATO, dyskusja tematyczna, referaty, prezentacje.
  8. Rola Sił Zbrojnych w reagowaniu kryzysowym wg założeń NATO – prawne wytyczne wykorzystywania SZ do potrzeb reagowania kryzysowego, instytucje koordynacji wykorzystywania komponentu militarnego do zadań kryzysowych na poziomie NATO, dyskusja tematyczna, referaty, prezentacje.
  9. Siły niemilitarne w reagowaniu kryzysowym wg założeń NATO – klasyfikacja i zadania niemilitarnych struktur organizacyjnych do zadań na potrzeby reagowania kryzysowego na poziomie NATO.

Wykaz literatury podstawowej

- J. Gryz (red.) — System reagowania kryzysowego Unii Europejskiej. Struktura charakter obszary, Toruń, 2010, Adam Marszałek
- S. Koziej — Strategie Bezpieczeństwa NATO i UE, Skrypt internetowy, 2008, www.koziej.pl
- A. Brzoza — Strategiczne centrum zarządzania Kryzysowego NATO - czy poddała wyzwaniom bezpieczeństwa, Warszawa, 2012, Kwartalnik Bellona 3/2012

Wykaz literatury uzupełniającej

- J. Trubalska, Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej, [w:] Bezpieczeństwo państwa w XXI wieku. Podręcznik akademicki, red. M. Paździor, J. Trubalska, Ł. Wojciechowski, A. Żywicka, Lublin 2018, s.117-133.
- System reagowania kryzysowego, pod red. Kitler W., J. Gryz, Toruń 2007.
- DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 1313/2013/EU z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, Dz. Urz. UE L 347, 20.12.2013.
- W. Wątor, Grupy Bojowe Unii Europejskiej. Istota, bilans funkcjonowania, perspektywy, "Studia Politicae Universitatis Silesiensis" 2018, T. 23, s. 87—115.
- M. Derlicka, Członkostwo RP w NATO i UE – polityka zagraniczna i bezpieczeństwo Polski [w:] A. Koronka, M. Matejuk (red.)Rzeczpospolita Polska w strukturach NATO i UE. Rola, doświadczenia, perspektywy, Siedlce 2019, s. 17-22.
- J. Magnuszewski, Polska w kształtowaniu europejskiego systemu bezpieczeństwa – aspekt militarny, [w:] A. Koronka, M. Matejuk (red.)Rzeczpospolita Polska w strukturach NATO i UE. Rola, doświadczenia, perspektywy, Siedlce 2019,s. 34-40.
- K. Paluch, Polska w NATO i UE – korzyści i wyzwania, [w:] A. Koronka, M. Matejuk (red.)Rzeczpospolita Polska w strukturach NATO i UE. Rola, doświadczenia, perspektywy, Siedlce 2019,s.41-46.
- A. Koronka, Polski kontyngent wojskowy w misjach pokojowych Unii Europejskiej oraz Sojuszu Północnoatlantyckiego [w:] A. Koronka, M. Matejuk (red.)Rzeczpospolita Polska w strukturach NATO i UE. Rola, doświadczenia, perspektywy, Siedlce 2019,s. 55-62.
- S. Grzeszczyk, J. Martuszewska, Operacje pokojowe i dyplomacja prewencyjna w polityce zagranicznej UE w XXI wieku, [w:] A. Koronka, M. Matejuk (red.)Rzeczpospolita Polska w strukturach NATO i UE. Rola,

doświadczenia, perspektywy, Siedlce 2019, s. 128-139.

P.Górski, R. Kołodziejczyk, M.Molendowska, M. Ostrowska, System zarządzania kryzysowego w Polsce w kontekście członkostwa w Unii Europejskiej, Toruń 2019, s.11-71.

B. Kalisz, Strefa Schengen a zarządzanie kryzysowe Unii Europejskiej, [w:] Stosunki międzynarodowe na początku XXI wieku. Wybrane aspekty, red. K.Czornik, T. Okraska, M. Szynol, Katowice 2017, s. 125-141.

M. Brylonek, Tendencje rozwoju zarządzania kryzysowego Unii Europejskiej, "Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka" 2014, nr 2, s. 23-37.

T.Hoffmann, System reagowania kryzysowego w regulacjach Unii Europejskiej, Zeszyty Naukowe WSOWL" 2010, nr 3, s. 97-108.

L.Wojnicz, Europejska Służba Działań Zewnętrznych jako innowacyjny element bezpieczeństwa Unii Europejskiej sensu largo, "Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego" 2013, nr 8, s.83-97.

J. Bryła, System zarządzania kryzysami Unii Europejskiej – znaczenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego, "Przegląd Politologiczny" 2013, nr 2, s.101-115.

C.Podański, System dowodzenia w ramach reagowania kryzysowego i aktywacji Grup Bojowych Unii Europejskiej, "Bezpieczeństwo Narodowe" 2018, nr 41, s.103-115.

J.Gryz (red.), System reagowania kryzysowego Unii Europejskiej, Toruń 2009.

A. Ciupiński, Zdolności wojskowe Unii Europejskiej. Perspektywy grup bojowych, Rocznik Integracji Europejskiej" 2014, nr 8, s.105-120.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3